

HAGT **1η Διημερίδα** **Ελληνικής Εταιρίας** **Ψυχοθεραπείας Gestalt**

Η Σχέση θεραπευτή-θεραπευόμενου σε ένα Ρευστό Πεδίο: Προκλήσεις και Διλήμματα

3-4 Οκτωβρίου 2015
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

H.A.G.T

Ελληνική Εταιρία Ψυχοθεραπείας Gestalt
Hellenic Association for Gestalt Therapy

gestalt@hagt.gr, www.hagt.gr & www.gestalt-therapy.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑΣ HAGT

Σάββατο 03/10/2015

- 09:30 – 10:00** Προσέλευση - Εγγραφές
- 10:00 – 10:30** Ολομέλεια - Χαιρετισμός Προέδρου – Α. Κωνσταντινίδου
- 10:30 – 11:30** Ολομέλεια - Keynote Speaker
Θέμα: "When The Tide is High - On the Social Aspects of Gestalt Therapy"
Συντονίστρια: Nurith Levi
- 11:30 – 12:00** Παρουσίαση - Ολομέλεια
Θέμα: "Η Δι-υποκειμενικότητα της εμπειρίας στη θεραπευτική διαδικασία"
Συντονίστριες: Δ. Μπάλλιου, Α. Ορφανού
- 12:00 – 12:30** Παρουσίαση - Ολομέλεια
Θέμα: "Το Φαινόμενο της Βιασύνης στη Σχέση Θεραπευτή-Θεραπευόμενου"
Συντονιστής: Κ. Κώστας
- 12:30 – 13:00** Παρουσίαση - Ολομέλεια
Θέμα: "Η δύναμη της σχέσης στο παραμύθι, στη θεραπεία, στη ζωή...: όλα είναι σχέση... όλα είναι ζωή..."
Συντονίστρια: Β. Καραμανώλη
- 13:00 – 13:30** Παρουσίαση - Ολομέλεια
Θέμα: "Ο άνθρωπος ζει στον κόσμο και στον κόσμο μαθαίνει τον εαυτό του"
Συντονίστριες: Μ. Μακρίδου, Κ. Σιαμπάνη
- 13:30 – 14:30** Διάλειμμα - Καφές
- 14:30 – 16:30** **Βιωματικά εργαστήρια**
Θέμα: "Σε Αποχωρίζομαι με το να είμαι μαζί σου"
Συντονίστριες: Τ. Δημακοπούλου, Α. Καπουλέα
Θέμα: "ΚΑΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ" Η εξέλιξη στο όριο της επαφής
Συντονίστρια: Ε. Παπαδοπούλου
Θέμα: "Ο ρόλος της ντροπής στην θεραπευτική σχέση"
Συντονιστής: Κ. Μιχαηλίδης
- 16:30 – 17:00** Κλείσιμο - Ολομέλεια

Κυριακή 04/10/2015

09:30 – 10:00 Προσέλευση

10:00 – 11:30 Ολομέλεια – Στρογγυλό τραπέζι

Θέμα: “Τα όρια της δεοντολογίας στην ψυχοθεραπεία σε περίοδο κρίσης”

Συντονίστρια: Δ. Μπάλλιου

Ομιλητές: Ε. Καλαϊτζή, Μ. Σούμπερτ, ΕΕΣ

11:30 – 12:00 Παρουσίαση - Ολομέλεια

Θέμα: “Συναντώ τον Νάρκισσο Σχοινοβατώντας”

Συντονίστριες: Ε. Αντωνίου, Κ. Γκιώνη

12:00 – 12:30 Παρουσίαση - Ολομέλεια

Θέμα: “Μια προσεκτική διερεύνηση στο ρευστό πεδίο περιθαλψής των αυτοάνοσων παθήσεων”

Συντονίστρια: Γ. Γιαμαρέλου

12:30 – 13:00 Παρουσίαση - Ολομέλεια

Θέμα: “Επιληψία και ψυχοθεραπεία: Δημιουργική προσαρμογή σε ένα ρευστό πεδίο”

Συντονίστριες: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΛΗΨΙΑΣ:

Ι. Αλεξιά, Ν. Γκιόκα, Ι. Κάτο, Λ. Καφιώτη, Ε. Μυλωνά, Γ. Σκανδάμη, Π. Τράμπα

13:00 – 13:30 Ανακοίνωση - Ολομέλεια

Θέμα: “Η δομή της κοινωνικής αναπαράστασης της Ψυχοθεραπείας Gestalt στην Ελλάδα”

Συντονίστρια: ΟΜΑΔΑ ΕΡΕΥΝΑΣ: Β. Καραμανώλη

13:30 – 14:30 Διάλειμμα - Καφές

14:30 – 16:30 Βιωματικά εργαστήρια

Θέμα: “Η προσπάθεια να είμαι και να σχετίζομαι”

Συντονίστριες: Ε. Παππά

Θέμα: “Άνοια – Το κρυμμένο Εγώ”

Συντονίστριες: Μ. Θεοφίλου, Κ. Σιαμπάνη

Θέμα: “Αυθεντία και Ρευστότητα στη Θεραπευτική σχέση”

Συντονίστρια: Π. Καραντάνα

16:30 – 17:00 Κλείσιμο - Ολομέλεια

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

Σάββατο 03/105/2015

Αντωνία Κωνσταντινίδου

M.Sc. Κοινωνικής και Κλινικής Ψυχολογίας Α.Π.Θ., Ψυχοθεραπεύτρια, Εκπαιδεύτρια & Επόπτρια Gestalt, μέλος Σ.Ε.Ψ. & EAGT. Κάτοχος ECP (European Certificate of Psychotherapy). Ιδρυτικό μέλος, Πρόεδρος & Εκπρόσωπος της Ελληνικής Εταιρίας Ψυχοθεραπείας Gestalt.

WHEN THE TIDE IS HIGH - ON THE SOCIAL ASPECTS OF GESTALT THERAPY

The role and responsibility of the Gestalt therapist towards his society and of the deep meaning of therapy as an agent of change that contributes to the strength of the community, society, group etc. Coming from the historical roots of the theory and looking at what is happening around us today.

Dr Nurith Levi Ph. D.

Chair, TSC, EAGT, Chair, Israeli Association for Gestalt Therapy

Η ΔΙ-ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΣΤΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

“Η αίσθησή μου για σένα, τον ακροατή, επηρεάζει την εμπειρία μου καθώς σου μιλάω και η ανταπόκρισή σου καθορίζει εν μέρει την εμπειρία μου μια στιγμή αργότερα. Το τι συμβαίνει σε μένα και το πώς το βιώνω καθώς μιλάμε και αλληλεπιδρούμε επηρεάζεται ζωτικά από κάθε σου έκφραση, κίνηση και στάση... Έτσι δεν είναι που σου μιλάω για μένα και μετά ψάχνουμε να βρούμε πως θα μπορούσα να αλλάξω... Μάλλον αλλάζω καθώς μιλάω, σκέφτομαι και αισθάνομαι μέσα από την απόκρισή σου στην κάθε στιγμή εμπειρίας μου μαζί σου...” (Eugene Gendlin, 1962)

Δέσποινα Μπάλλιου

M.Sc. Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, Ψυχοθεραπεύτρια, Εκπαιδεύτρια & Επόπτρια Gestalt, μέλος της EAGT. Κάτοχος ECP (European Certificate of Psychotherapy). Εκπαιδευμένη στη μέθοδο Τραυματοθεραπείας EMDR και πιστοποιημένη από το ΕΚΕΠΙΣ (Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης). Ιδρυτικό μέλος και γραμματέας του ΔΣ της Ελληνικής Εταιρίας Ψυχοθεραπείας Gestalt.

Αντιγόνη Ορφανού

Σχολική Ψυχολόγος (M.Sc. Professional Training in Educational Psychology), Ψυχοθεραπεύτρια και επόπτρια Gestalt, μέλος της EAGT. Ιδρυτικό μέλος της Ελληνικής Εταιρίας Ψυχοθεραπείας Gestalt.

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΒΙΑΣΥΝΗΣ ΣΤΗ ΣΧΕΣΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗ-ΘΕΡΑΠΕΥΟΜΕΝΟΥ

«Η βιασύνη αποτελεί ένα διάχυτο και πολύμορφο φαινόμενο που χαρακτηρίζει το σύγχρονο κοινωνικό πεδίο και επηρεάζει βαθιά τις σχέσεις των ανθρώπων. Η σχέση θεραπευτή-θεραπευόμενου δεν αποτελεί εξαίρεση. Στην διάλεξη αυτή θα εστιάσουμε στο πώς η βιασύνη επηρεάζει τον θεραπευτή, τον θεραπευόμενο και τη μεταξύ τους σχέση».

Κωνσταντίνος Κώστας

Ψυχοθεραπευτής Gestalt, ψυχολόγος και κοινωνικός λειτουργός. Μέλος της European Association for Gestalt Therapy και αντιπρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας για την Ψυχοθεραπεία Gestalt.

Έχει εργαστεί στους τομείς της κοινωνικής πρόνοιας, της παιδικής προστασίας, της ψυχικής υγείας, της ειδικής αγωγής και αποκατάστασης. Εργάζεται ιδιωτικά ως ψυχοθεραπευτής. Συνδημιουργός του Χώρου Προσωπικής Ανάπτυξης και Δημιουργικής Έκφρασης **Follow Your Tree**.

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΣΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ, ΣΤΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ, ΣΤΗ ΖΩΗ...: ΟΛΑ ΕΙΝΑΙ ΣΧΕΣΗ... ΟΛΑ ΕΙΝΑΙ ΖΩΗ...

Στόχος της παρουσίασης είναι η ανάδειξη της δύναμης του λαϊκού παραμυθιού στην ψυχοθεραπευτική διαδικασία. Έρευνες έχουν αναδείξει τη δύναμη του συμβολισμού των λαϊκών παραμυθιών στην διαπροσωπική αλληλεπίδραση των παραδοσιακών κοινωνιών ως μέσο εκτόνωσης των εσωτερικών εντάσεων και εμποδίων (Σακαλάκη 1985, Καραμανώλη, 2002). Η δύναμη του συμβολισμού των λαϊκών παραμυθιών στο θεραπευτικό δωμάτιο είναι δυνατόν να βοηθήσει το θεραπευόμενο μέσω του μηχανισμού της προβολής και της ταύτισης στην αναγνώριση των ατομικών αναγκών και τη βαθύτερη επίγνωση της προσωπικής διαδικασίας και των ανοιχτών λογαριασμών. Εδώ θα παρουσιαστεί το παράδειγμα της σχεσιακής δύναμης των λαϊκών παραμυθιών μέσω της δυναμικής σχέσης παραμυθά και παραμυθιακού του κοινού κατ' αναλογία προς τη δυναμική σχέση θεραπευτή – θεραπευόμενου. Τέλος, παρουσιάζονται σκέψεις για εμβάθυνση της θεωρητικής προβληματικής της ανάγνωσης των λαϊκών παραμυθιών μέσα από τα μάτια της θεωρίας Gestalt.

Βάσια Ιγνατίου Καραμανώλη, (PhD) Κοινωνικής Ψυχολογίας από το Πάντειο Πανεπιστήμιο, Λέκτορας Ψυχολογίας στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, Ψυχολόγος - Ψυχοθεραπεύτρια, εκπαιδευμένη στην ψυχοθεραπεία Gestalt και την τραυματοθεραπεία EMDR.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΖΕΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΜΑΘΑΙΝΕΙ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΤΟΥ

Ο Buber με την έννοια «άνθρωπος», «πραγματικός άνθρωπος», δεν εννοεί τον άνθρωπο ως άτομο, εννοεί τον άνθρωπο με τον άνθρωπο, τη σχέση του Εγώ με το Εσύ. Το Εγώ με το Εσύ, ο άνθρωπος με τον άνθρωπο, συνιστούν ως

δυάδα την ανθρώπινη οντότητα (Αποστολόπουλος, 1991). Μόνο ο άνθρωπος, ο οποίος τις δυνατές γι' αυτόν σχέσεις τις πραγματώνει με ολάκερη την οντότητά του σε ολόκληρη την ζωή του, μας βοηθά να γνωρίσουμε τον άνθρωπο πραγματικά (Buber, 1987).

Η σχέση «Εγώ - Εσύ», (I /Thou) είναι αυτή που εμβαθύνει στην υπαρξιακή συνάντηση δύο ατόμων μέσω του διαλόγου. Ο υπαρξιακός διάλογος είναι το κεντρικό σημείο της φιλοσοφίας που ο ίδιος ο Buber ονόμασε "πίστη στον ανθρωπισμό". Η ίαση μέσω αυτής της υπαρξιακής συνάντησης θεραπευτή-θεραπευόμενου. Διατηρώντας και υποστηρίζοντας τις υπαρξιακές αξίες, η θεραπευτική σχέση στη θεραπεία Gestalt ορίζεται ως μια σχέση οριζόντια η οποία δίνει έμφαση στο διάλογο διερευνώντας τη φαινομενολογία της σχέσης θεραπευτή-θεραπευόμενου. Κάθε στιγμή θεραπείας είναι στιγμή διαπροσωπικής επαφής, επαφής που χαρακτηρίζεται από τις βασικές υπαρξιακές αρχές του διαλόγου (Buber, 1965). Μία ψυχή δεν είναι ποτέ "ασθενής" από μόνη της, αλλά πάντα υπάρχει κάτι ανάμεσα (betweeness), είτε μια κατάσταση, είτε ένα αυτό (it), είτε μία ζωντανή οντότητα. Ο θεραπευτής έχοντας περάσει από αυτήν κρίση, μπορεί τώρα να τολμήσει να αγγίξει την κατάσταση του θεραπευόμενου (Friedman, 1955).

Την σχέση «Εγώ - Εσύ», επιλέξαμε να διερευνήσουμε ως επόπτριες μιας ομάδας παρατηρητριών-εκπαιδευόμενων στην θεραπεία Gestalt σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Νόσου Alzheimer και Συγγενών Διαταραχών. Οι παρατηρήσεις που θα παρουσιάσουμε στη Διημερίδα έγιναν σε πέντε διαφορετικές ομάδες, τις οποίες συντόνιζε η μία από τις επόπτριες της ομάδας, με την προσέγγιση Gestalt. Οι πέντε ομάδες αφορούσαν: Πρώτη ομάδα παρατήρηση ασθενούς με άνοια στο πρώτο στάδιο. Δεύτερη ομάδα παρατήρηση ατόμου με Ήπια Νοητική Διαταραχή και άγχος. Τρίτη ομάδα παρατήρηση ατόμου με Ήπια Νοητική Διαταραχή και κατάθλιψη. Τέταρτη ομάδα παρατήρηση ασθενούς με προχωρημένη άνοια και πέμπτη ομάδα παρατήρηση περιθάλποντα ασθενούς με άνοια σε προχωρημένο στάδιο.

Κατερίνα Σιαμπάνη

BSc Ψυχολογίας, Msc Συμβουλευτικής ψυχολογίας, City University – Scheffield U.K., – Ψυχοθεραπεύτρια και Εκπαιδευτρια Gestalt – Εκπαιδευμένη στην Art-Therapy & Sandplay Therapy. Μέλος της Ελληνικής & της Ευρωπαϊκής Θεραπείας Gestalt (HAGT) και (EAGT). Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Νόσου Alzheimer και Συγγενών Διαταραχών.

Μελίνα Μακρίδου

MSc Ψυχολογία Υγείας και Mental Performance, University of Bristol, U.K, Ψυχοθεραπεύτρια, Μέλος της Ελληνικής & της Ευρωπαϊκής Θεραπείας European (HAGT) και (EAGT).

ΣΕ ΑΠΟΧΩΡΙΖΟΜΑΙ ΜΕ ΤΟ ΝΑ ΕΙΜΑΙ ΜΑΖΙ ΣΟΥ

Ως θεραπευτές gestalt πιστεύουμε βαθιά πως η σχέση μεταξύ θεραπευτή και θεραπευόμενου είναι το κυριότερο όχημα της θεραπευτικής διαδικασίας, και πως ένα «υγιές» μαζί μπορεί να αποτελέσει μια πολύ σημαντική επανορθωτική εμπειρία. Κάθε «μαζί» όμως εμπεριέχει και ένα «μόνος». Κάθε συνάντηση εμπεριέχει και έναν αποχωρισμό. Η θεραπευτική σχέση είναι μια συνθήκη που εξαρχής γνωρίζουμε ότι θα τελειώσει. Δεν γνωρίζουμε όμως το πώς και το πότε θα τελειώσει. Ποιος το αποφασίζει; Τι συμβαίνει όταν θεραπευτής και θεραπευμένος δεν είναι μαζί στον αποχωρισμό; Όταν βρίσκονται σε διαφορετικά σημεία της διαδρομής; Είναι εφικτό σε κάθε τέλος να είμαστε μαζί; Είναι εφικτό να μείνουμε μαζί στον αποχωρισμό;

Τζίνα Δημακοπούλου

Ψυχολόγος (Παντείου) με εκπαίδευση στην Ψυχοθεραπεία Gestalt. Έχει εργαστεί με καρκινοπαθείς, ανθρώπους τρίτης ηλικίας, θύματα κακοποίησης κ.α. Σήμερα ιδιωτεύει στο προσωπικό της γραφείο, κάνοντας ατομική, ομαδική θεραπεία και συμβουλευτική ζευγαριών.

Αμαλία Καπουλέα

BSc in Counseling and Psychological Science, University of Teesside.

Έχει ολοκληρώσει 4ετη μετεκπαίδευση στην ψυχοθεραπευτική προσέγγιση Gestalt στο Gestalt Foundation. Σήμερα ιδιωτεύει στο προσωπικό της γραφείο κάνοντάς ομαδική και ατομική θεραπεία. Τα τελευταία χρόνια ασχολείται με την εκπαίδευση στην Συμβουλευτική. Είναι μέλος της EAGT και HAGT.

“ΚΑΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ” Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΤΟ ΟΡΙΟ ΤΗΣ ΕΠΑΦΗΣ

Κάθε επαφή είναι η δημιουργική προσαρμογή του οργανισμού στο περιβάλλον. Ένας οργανισμός ζει μέσα στο περιβάλλον του, διατηρώντας τη διαφορετικότητά του και αφομοιώνοντας από το περιβάλλον. Η εμπειρία αυτή συμβαίνει στο όριο της επαφής,

εκεί όπου οργανισμός και περιβάλλον συναντιούνται και αλληλεπιδρούν.

Πολλές φορές απομονώνω την προσαρμογή και αποκλειστικά δημιουργώ. Άλλες φορές πάλι, απομονώνω την δημιουργικότητα και αποκλειστικά αφομοιώνω.

Αυτό ονομάζεται ελεύθερη λειτουργία, με την έννοια ότι είμαστε ελεύθεροι να κινηθούμε ανάλογα με τις γνώσεις, την εμπειρία, τις ικανότητές μας και όλες τις δυνατότητες που μας παρέχει το περιβάλλον προκείμενου να επιλέξουμε τα στοιχεία που θα αναδείξουν την μορφή που ταιριάζει καλύτερα στις προσωπικές μας ανάγκες, επιθυμίες, ενδιαφέροντα.

Έχουμε μια μακρά ιστορία παράδοσης στο να μιλάει “ο άλλος” σαν να υπάρχει έξω από το βλέμμα που ρίχνουμε πάνω του, έξω από την συνάντησή μας καθεαυτή με λίγα λόγια, έξω από την «συν-δημιουργούμενη» κατάσταση στο «εδώ και τώρα».

Για τους ιδρυτές της Gestalt η ψυχοθεραπεία είναι καταρχάς κατασκευή μιας κατάστασης και μπορεί να προσεγγιστεί μόνο σαν μια προσπάθεια για δύο.

Πως μπορώ όμως σαν θεραπευτής/τρια, να δημιουργήσω με τον θεραπευόμενο μια σχέση βασισμένη στην επαφή; Πως μπορώ να είμαι προετοιμασμένος για τη στιγμή που διακόπτεται η επαφή στο “εδώ και τώρα” της θεραπευτικής

διαδικασίας, όταν κάτω από τις καινούριες συνθήκες της θεραπευτικής σχέσης, οι παλιές "λύσεις" του θεραπευόμενου μοιάζουν να μην είναι επαρκείς; Να λοιπόν η ευκαιρία να μοιραστούμε οι δυο μας μια "πρόκληση": σαν θεραπευτής να υποστηρίξω με τέτοιο τρόπο τον θεραπευόμενο, ώστε αυτός από τη μεριά του να ρισκάρει να αποδομήσει τις αντιστάσεις που εμποδίζουν την επαφή και εν συνεχεία, να τις αφομοιώσει από την αρχή, μέσα από μια νέα εμπειρία.

Η **Ευρώπη Παπαδοπούλου** είναι Ψυχολόγος, Ψυχοθεραπεύτρια Gestalt και Κοινωνιολόγος. Από το 2007 εργάζεται στο Κέντρο Ψυχοθεραπείας και Επιμόρφωσης «**Προσέγγιση Gestalt**». Από το 2008 έως το 2012 συνεργάστηκε με το Διαβαλκανικό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης. Είναι Τακτικό Μέλος της **EAGT** και της **HAGT**. Έχει συμμετάσχει σε Πανευρωπαϊκά, Παγκόσμια και Πανελλήνια συνέδρια.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΝΤΡΟΠΗΣ ΣΤΗΝ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ

Η ντροπή είναι το συναίσθημα που συνοδεύεται από την εμπειρία "δεν είμαι ok" ή "δεν είμαι αρκετός".

Στην θεραπευτική διαδικασία, εμφανίζεται ξαφνικά και με διαφορετικά πρόσωπα. Και όμως, βρίσκεται πάντα εκεί, από την πρώτη στιγμή. Ένας απρόσκλητος μουσαφίρης, ένας ανεπιθύμητος επισκέπτης. Ο πρώτος που έρχεται και ο τελευταίος που θα φύγει.

Στο σεμινάριο αυτό, θα διερευνήσουμε το πώς η ντροπή επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο θεραπευτής και θεραπευόμενος συνδιαμορφώνουν την θεραπευτική διαδικασία.

Κυρίως όμως, θα την καλωσορίσουμε...

Μιχαηλίδης Κώστας

Είναι απόφοιτος του TEESIDE COLLEGE, Counselling and Psychological Science. Είναι Ψυχοθεραπευτής Gestalt, μέλος της E.A.G.T. , H.A.G.T. Ιδιωτεύει στο προσωπικό του γραφείο στον Αγ. Δημήτριο κάνοντας ατομική, ομαδική ψυχοθεραπεία και συμβουλευτική ζευγαριών. Ψυχοθεραπευτής και εκπαιδευτής Gestalt, μέλος της E.A.G.T. , μέλος και ταμίας του ΔΣ της H.A.G.T.

Κυριακή 04/10/2015

"Τα όρια της δεοντολογίας στην ψυχοθεραπεία σε περίοδο κρίσης"

Σε περιόδους κρίσης, όπως το βιώνουμε και στην Ελλάδα του σήμερα, οι ψυχοθεραπευτές αντιμετωπίζουν πολλά και ποικίλα διλήμματα στην εφαρμογή και την οριοθέτηση των κανόνων δεοντολογίας, ειδικά σε ιδιωτικά πλαίσια.

Μερικά παραδείγματα-ερωτήματα είναι: Τι κάνω ως ψυχοθεραπευτής όταν η οικονομική κατάσταση του πελάτη/θεραπευομένου μου αλλάζει; (π.χ. ανεργία, οικονομική καταστροφή); Πώς αντιμετωπίζω το αίτημα μείωσης τιμής σε μια τέτοια περίοδο; Πώς προσφέρω την ψυχολογική στήριξη σε τέτοιου είδους θέματα; Ποια είναι τα όρια της δεοντολογίας σε σχέση με άλλους συναδέλφους που επιλέγουν πολύ χαμηλές ή πολύ υψηλές τιμές σε μια τέτοια περίοδο; Πώς ανταποκρίνομαι σε προσκλήσεις εθελοντικών ενεργειών σε ομάδες κοινωνικά ευαίσθητες; Αλλάζει κάτι στο περιεχόμενο και τη μεθοδολογία της ψυχοθεραπείας σε ένα τέτοιο πλαίσιο/φόντο; Πώς επηρεάζομαι ο ίδιος/η ίδια στο ψυχοθεραπευτικό μου έργο σε μια περίοδο ανασφάλειας;

Ελπίδα Καλαϊτζή

Συμβουλευτικός ψυχολόγος, MSc, Οικογενειακή Θεραπεύτρια και Ψυχοθεραπεύτρια Gestalt, μέλος της EAGT, HAGT.

Η **Μαρία Σούμπερτ** είναι Θεατρολόγος - Δραματοθεραπεύτρια, με MA στην Πολιτιστική Πολιτική, Διοίκηση και Επικοινωνία. Συνεργάζεται το Πρόγραμμα Απεξάρτησης του Δήμου Καλλιθέας ΘΗΣΕΑΣ και με το Ινστιτούτο Δραματοθεραπείας Αιών. Συντονίζει βιωματικά εργαστήρια δραματοθεραπείας.

Ελληνική Εταιρία Συμβουλευτικής

ΣΥΝΑΝΤΩ ΤΟΝ ΝΑΡΚΙΣΣΟ ΣΧΟΙΝΟΒΑΤΩΝΤΑΣ

Θα εξερευνήσουμε πώς συναντάμε τις Нарκισσιστικές Διαδικασίες; τις δικές μας, του άλλου, της κοινωνίας μέσα στην οποία βρισκόμαστε. Πώς αποκτούμε επίγνωση αυτών, πώς τις συνδημιουργούμε μαζί στο παρόν και πώς ερχόμαστε σε επαφή μέσα από αυτές. Θα φωτίσουμε τις ευκαιρίες, τους περιορισμούς και τις προκλήσεις για τον θεραπευτή στη δημιουργία μιας ισορροπίας με όχημα τις αισθήσεις και την αναπνοή.

Έλενα Αντωνίου

Msc, Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, Bsc, Ψυχολογίας. Ψυχοθεραπεύτρια Gestalt, μέλος E.A.G.T και H.A.G.T.

Κωνσταντίνα Γκιώνη

Ψυχολόγος (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης). M Sc Ψυχική Υγεία (Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών), Ψυχοθεραπεύτρια Gestalt, Μέλος της EAGT (European Association for Gestalt Therapy), μέλος της Ελληνικής Εταιρίας Ψυχοθεραπείας Gestalt.

ΜΙΑ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΣΤΟ ΡΕΥΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΑΝΟΣΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ

Δουλεύοντας με άτομα που πάσχουν από αυτοάνοσα νοσήματα, αυτό που αντιμετωπίζουμε πολύ συχνά είναι η ανασφάλεια, η αστάθεια η σύγχυση και οι αδιέξοδες συγκρούσεις του ασθενούς με το άμεσο και ευρύτερο συστημικό πεδίο περίθαλψής.

Σκοπός αυτής της παρουσίασης είναι η ευαισθητοποίηση των θεραπειών και γενικότερα των ατόμων που εμπλέκονται στο υποστηρικτικό πλαίσιο του ασθενούς ώστε να αναγνωρίσουν και να κατανοήσουν σε βάθος τις δυσκολίες που μπορεί να βιώνει ο ασθενής τόσο σε σχέση με την ασθένεια όσο και με το σύστημα περίθαλψης.

Γιαμαρέλου Γιάννα

Μ.Α. Κλινικής Ψυχολογίας, Ψυχοθεραπεύτρια, Εκπαιδεύτρια & Επόπτρια Gestalt, μέλος της EAGT. Κάτοχος ECP (European Certificate of Psychotherapy). Ιδρυτικό μέλος Ελληνικής Εταιρίας Ψυχοθεραπείας Gestalt.

ΕΠΙΛΗΨΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΕ ΕΝΑ ΡΕΥΣΤΟ ΠΕΔΙΟ

Βασικό χαρακτηριστικό της επιληψίας είναι το αναπάντεχο και το ξαφνικό των επιληπτικών κρίσεων. Πώς έχει επηρεάσει αυτή η συνθήκη τα άτομα που έχουν επιληψία και τις οικογένειές τους; Πώς έχει διαμορφωθεί ο ψυχικός τους κόσμος και η καθημερινότητά τους, λόγω αυτής της συνθήκης; Τι γίνεται όταν αυτή η συνθήκη της ρευστότητας υπεισέρχεται με διάφορες μορφές στη σχέση θεραπευτή και θεραπευόμενου;

Η εμπειρία μας από τη συνεργασία μας με την Ελληνική Εθνική Ένωση κατά της Επιληψίας (Ε.Ε.Ε.Ε.).

Ιωάννα Αλεξιά: Ψυχολόγος, Εκπ/μένη στην Ψυχοθεραπεία Gestalt, Δόκιμο μέλος της Η.Α.Γ.Τ

Νικολίνα Γκιόκα: Ψυχολόγος, Εκπ/μένη στην Ψυχοθεραπεία Gestalt, Δόκιμο μέλος της Η.Α.Γ.Τ

Ιωάννα Κάτο: Ψυχολόγος, Ψυχοθεραπεύτρια Gestalt, επόπτρια, μέλος Η.Α.Γ.Τ. και Ε.Α.Γ.Τ.

Λίλια Κασιώτη: Ψυχολόγος, Εκπ/μένη στην Ψυχοθεραπεία Gestalt, Δόκιμο μέλος της Η.Α.Γ.Τ

Έυα Μυλώνα: Ψυχολόγος, Εκπ/μένη στην Ψυχοθεραπεία Gestalt, Δόκιμο μέλος της Η.Α.Γ.Τ

Γιώτα Σκανδάμη: Ψυχολόγος, Εκπ/μένη στην Ψυχοθεραπεία Gestalt, Δόκιμο μέλος της Η.Α.Γ.Τ

Παρασκευή Τράμπα: Ψυχολόγος, Εκπ/μένη στην Ψυχοθεραπεία Gestalt, Δόκιμο μέλος της Η.Α.Γ.Τ

Η ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΝΑ ΕΙΜΑΙ ΚΑΙ ΝΑ ΣΧΕΤΙΖΟΜΑΙ

Υπάρχουν φορές που η ύπαρξη, η παρουσία και η δράση μετατρέπονται σε προσπάθεια. Το σώμα σφίγγει, η αναπνοή γίνεται ρηχή και κάθε ενέργεια

βιώνεται δύσκολη. Ποιο είναι το όριο όπου το είμαι παύει να είναι είμαι και γίνεται προσπάθεια να είμαι κάτι άλλο; Ποιο είναι το όριο όπου το σχετίζομαι γίνεται προσπάθεια να μην με αφήσει ο άλλος; Πότε η προσπάθεια καλύπτει τη φυσική ροή της ύπαρξης και της σχέσης και γίνεται μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης;

Σε αυτό το βιωματικό εργαστήριο θα εξερευνήσουμε την εμπειρία της προσπάθειας μέσα από ασκήσεις και κινητικούς πειραματισμούς.

Εξαρμενία Παππά

MSc Mental Health, Ψυχολόγος-Ψυχοθεραπεύτρια Gestalt, Μέλος της HAGT και της EAGT, Certificate of Dance Performance, Birkbeck College. Εργάζεται ιδιωτικά ως ψυχοθεραπεύτρια και ως εξωτερικός συνεργάτης του Gestalt foundation.

«'ΑΝΟΙΑ – ΤΟ ΚΡΥΜΜΕΝΟ ΕΓΩ»

Ένα βιωματικό workshop με παράλληλη θεωρητική και βιωματική παρουσίαση του θέματος.

Μια βασική δέσμευση για την συμμετοχή κάποιου σε μια ομάδα αυτογνωσίας και ψυχοθεραπείας είναι η εξής: Να παίρνω την ευθύνη της γλώσσας και της συμπεριφοράς μου. Να εκφράζομαι στο πρώτο ενικό πρόσωπο, δηλαδή να χρησιμοποιώ το «Εγώ» που σημαίνει απλά να μιλάω για μένα αντί για τους άλλους, αντί το «Εσύ», ή «Αυτό», ή «Εμείς».

Αυτός είναι ο βασικός κανόνας για να ξεκινήσει η αυτογνωσία και να επέλθει ίαση και ισορροπία στην ψυχή μας. Ωστόσο, όλοι όσοι ασχολούμαστε με την ψυχοθεραπεία γνωρίζουμε πολύ καλά την δυσκολία να μιλήσει ο θεραπευόμενος για τον εαυτό του, να πάρει την ευθύνη να εξερευνήσει τον εαυτό του και να ανακαλύψει ποιος πραγματικά είναι. Τι γίνεται όμως όταν αυτή η διαδικασία δεν γίνει ποτέ; Στην θεραπεία Gestalt παρατηρούμε ότι το πρώτο στάδιο της άνοιας αρχίζει με το «Φοβισμένο Εγώ», και συνεχίζει με το δεύτερο στάδιο που ονομάζεται το «Περιπλανώμενο Εγώ». Τελικά, σε βάθος χρόνου το «Εγώ» απομακρύνεται στα σκοτεινά υπόγεια της ψυχής και τότε στο τρίτο στάδιο το «Κρυμμένο Εγώ».

Ίσως εν τέλει φοβόμαστε τα γηρατειά και δεν θέλουμε να γίνουμε «βάρος» στους άλλους. Ίσως εν τέλει περιπλανιόμαστε επειδή δεν αντέχουμε ή απλά δεν αποδεχόμαστε το ποια είναι η πραγματικότητά μας τώρα και ποιοι πραγματικά είμαστε.

Από την οπτική μας ως ψυχοθεραπευτές Gestalt βλέπουμε την άνοια ως μια ευκαιρία για τον καθένα από εμάς να επαναδιαπραγματευτεί έννοιες όπως το «καλό» και το «κακό», το «σωστό» και το «λάθος». Μια ευκαιρία επίσης, να αναγνωρίσουμε και να αποδεχθούμε τον άλλον, αλλά και τον ίδιο μας τον εαυτό, με όλα μας τα πρόσωπα. Επειδή, ό,τι αποφασίσαμε να κρύψουμε, να καλύψουμε σε όλη μας τη ζωή φαίνεται να είναι εκεί, σαν να μας περιμένει στη γωνία. Και η γωνία φαίνεται να είναι τα γηρατειά μας. Στο παρόν βιωματικό

Workshop θα δοκιμάσουμε να προσεγγίσουμε το νόημα της αυτογνωσίας και της σχέσης μας με τον «Άλλον».

Κατερίνα Σιαμπάνη

BSc Ψυχολογίας, Msc Συμβουλευτικής ψυχολογίας, City University – Scheffield U.K., – Ψυχοθεραπεύτρια και Εκπαιδευτρια Gestalt – Εκπαιδευμένη στην Art-Therapy & Sandplay Therapy. Μέλος της Ελληνικής & της Ευρωπαϊκής θεραπείας Gestalt (HAGT) και (EAGT). Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Νόσου Alzheimer και Συγγενών Διαταραχών.

Μαρίνα Ζησιάδου Θεοφίλου

BSc Ψυχολογίας, City University – Scheffield U.K., Ψυχοθεραπεύτρια Gestalt. Μέλος της Ελληνικής & της Ευρωπαϊκής θεραπείας Gestalt (HAGT) και (EAGT). Ομοιοπαθητικός.

ΑΥΘΕΝΤΙΑ ΚΑΙ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ

Συχνά ο θεραπευτής προσεγγίζει και προσεγγίζεται από τον θεραπευόμενο ως αυθεντία. Ο θεραπευτής-αυθεντία είναι αυτός που γνωρίζει, που διδάσκει, που κατευθύνει. Ο θεραπευτής-αυθεντία παύει να είναι συνοδοιπόρος στη θεραπευτική σχέση. Το ρευστό πεδίο στεγανοποιείται.

Όλοι κρύβουμε μέσα μας ένα δάσκαλο. Τον γνώστη, αυτόν που είναι πιο πάνω, που έχει τη δύναμη να βλέπει, να ερμηνεύει και να «ξέρει ποιο είναι το καλό» για τον άλλο.

Πόσο και πώς η γνώση και η εμπειρία του θεραπευτή μπορεί να βοηθήσει τον θεραπευόμενο χωρίς να εμποδίσει την επαφή;

Πόσο και πώς η αυθεντία μπαίνει εμπόδιο στην αυτογνωσία;

Πόσο και πώς η αυθεντία μπορεί να εμποδίσει μια αυθεντική θεραπευτική σχέση;

Πόσο και πώς η ρευστότητα στη θεραπευτική σχέση μπορεί να συμβάλλει στη θεραπεία;

Στο βιωματικό εργαστήριο οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να ασχοληθούν και να εμβαθύνουν στα παραπάνω διλήμματα και τις προκλήσεις που εγείρει το εν λόγω θέμα, μέσα από ένα παραμύθι.

Η **Πόλα Καραντάνα** εργάστηκε ως δασκάλα στη δημόσια πρωτοβάθμια εκπαίδευση από το 1985 έως το 2013. Έχει ειδικευτεί στην Ειδική αγωγή και στην ψυχοθεραπευτική προσέγγιση Gestalt. Είναι τακτικό μέλος της Hagt.

Σήμερα εργάζεται ως ψυχοθεραπεύτρια. Παράλληλα εμπυχώνει εκπαιδευτικά βιωματικά εργαστήρια, με στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων στην εμπύχωση, για κάθε επαγγελματία που έχει στην ευθύνη του μια ομάδα παιδιών ή ενηλίκων.

Συγγραφέας του βιβλίου «Ιστορίες για να ονειρεύεσαι... Παιχνίδια για να μεγαλώνεις...», Καστανιώτη, 2010, το οποίο απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς και εμπυχωτές ομάδων προσωπικής ανάπτυξης.

Κόστος Συμμετοχής:

Μέλη της HAGT..... €50
Φοιτητές, εκπαιδευόμενοι..... €25

Διευκρινίσεις και αιτήσεις συμμετοχής:

Email: gestalt@hagt.gr

Τηλέφωνο: 210 9712200

Αθήνα: Γ. Καφαντάρη 28, 173 43 Αγ.Δημήτριος
Τηλ.: (+30) 6944 377542

Θεσσαλονίκη: Βασ.Όλγας 129, 546 43 Θεσσαλονίκη
Τηλ.: (+30) 6936 591604

www.gestalt.hagt.gr